

1. Na temelju točke III. Odluke o objavljivanju konvencija Međunarodne organizacije rada kojih je Republika Hrvatska stranka na temelju notifikacije o sukcesiji («Narodne novine-Međunarodni ugovori» broj 6/95), Ministarstvo rada i socijalne skrbi Republike Hrvatske objavljuje tekst Konvencije o radnicima s obiteljskim obvezama.

2. Tekst Konvencije u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

Konvencija 156

**KONVENCIJA O JEDNAKIM MOGUĆNOSTIMA I JEDNAKOM
TRETMANU RADNIKA I RADNICA: RADNICI S OBITELJSKIM OBVEZAMA**

Opća konferencija Međunarodne organizacije rada koju je u Ženevi sazvalo Upravno vijeće Međunarodnog ureda rada, sastavši se na svom šezdeset i sedmom zasjedanju 3. lipnja 1981., i

imajući na umu Philadelphijsku deklaraciju o ciljevima i zadacima Međunarodne organizacije rada koja utvrđuje da "sva ljudska bića, bez obzira na rasu, vjeru ili spol, imaju pravo težiti materijalnom blagostanju i duhovnom razvoju u uvjetima slobode i dostojanstva, ekonomske sigurnosti i jednakih mogućnosti", i

imajući na umu odredbe Deklaracije o jednakim mogućnostima i tretmanu radnika i rezoluciju o planu djelovanja s ciljem promicanja jednakosti mogućnosti i tretmana radnica koje je usvojila Međunarodna konferencija rada 1975., i

imajući na umu odredbe međunarodnih konvencija i preporuka o radu koje imaju za cilj osiguravanje jednakost mogućnosti i tretmana radnika i radnica, a to su Konvencije i Preporuke o jednakosti plaća iz 1951., Konvencije i Preporuke o diskriminaciji u zaposlenju i zanimanju iz 1958. i Dio VIII. Preporuke o razvoju ljudskih resursa iz 1975., i

podsjecajući da Konvencija o diskriminaciji u zaposlenju i zanimanju iz 1958. ne obuhvaća izričito pravljenje razlike na temelju obiteljskih obveza i smatrajući da su u tom pogledu potrebni dodatni standardi, i

imajući na umu odredbe Preporuke o radu žena s obiteljskim obvezama iz 1965. i uzimajući u obzir promjene koje su nastale od njezinog usvajanja, i

imajući na umu da su dokumente o jednakosti mogućnosti i tretmana radnika i radnica usvojili također Ujedinjeni narodi i druge specijalizirane agencije i podsjećajući posebno na četrnaesti stavak Preambule Konvencije Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979. koji ukazuje da su države stranke "svjesne da je potrebna promjena u tradicionalnoj ulozi muškaraca i žena u društvu i u obitelji kako bi se postigla puna jednakost između muškaraca i žena ", i

priznajući da problemi radnika s obiteljskim obvezama predstavljaju aspekte širih pitanja vezanih za obitelj i društvo o kojima bi trebalo voditi računa u okviru nacionalnih politika, i

uviđajući potrebu stvaranja stvarne jednakosti mogućnosti i tretmana kako između radnika i radnica s obiteljskim obvezama, tako i između tih radnika i drugih radnika, i

smatrajući da mnogi problemi s kojima se suočavaju svi radnici postaju još teži u slučaju radnika s obiteljskim obvezama i priznajući potrebu poboljšanja uvjeta takvih radnika, kako mjerama koje odgovaraju njihovim posebnim potrebama tako i mjerama utvrđenim za poboljšanje položaja radnika općenito, i

odlučivši prihvatiti određene prijedloge u vezi s jednakim mogućnostima i jednakim tretmanom radnika i radnica: radnici s obiteljskim obvezama, a što je peta točka dnevnog reda zasjedanja, i

odlučivši da ovi prijedlozi dobiju oblik međunarodne konvencije,

usvaja dvadeset i trećeg lipnja tisuću devetsto osamdeset i prve godine sljedeću konvenciju koja se naziva Konvencija o radnicima s obiteljskim obvezama iz 1981.:

Članak 1.

1. Ova Konvencija se primjenjuje na radnike i radnice s obvezama u odnosu na njihovu uzdržavanu djecu, kad takve obveze ograničavaju njihove mogućnosti pripreme za, uključanja, sudjelovanja ili napredovanja u gospodarskoj djelatnosti.

2. Odredbe ove Konvencije se također primjenjuju i na radnike i radnice s obvezama u odnosu na druge članove njihove uže obitelji kojima je očito potrebna njihova njega ili potpora, kad takve obveze ograničavaju njihove mogućnosti pripreme za, uključanja, sudjelovanja ili napredovanja u gospodarskoj djelatnosti.

3. U svrhu ove Konvencije izrazi "uzdržavano dijete" i "drugi član uže obitelji kojemu je očito potrebna njega ili potpora" označavaju osobe koje su definirane kao takve u svakoj zemlji na jedan od načina predviđenih člankom 9. ove Konvencije.

4. Radnici iz stavaka 1. i 2. ovoga članka se u daljnjem tekstu nazivaju "radnici s obiteljskim obvezama".

Članak 2.

Ova Konvencija se primjenjuje na sve grane gospodarske djelatnosti i na sve kategorije radnika.

Članak 3.

1. Radi postizanja stvarne jednakosti mogućnosti i tretmana radnika i radnica, svaka članica mora postaviti kao cilj svoje nacionalne politike omogućavanje osobama s obiteljskim obvezama koje su zaposlene ili se žele zaposliti ostvarenje njihovog prava bez diskriminacije i, u opsegu u kojem je to moguće, bez sukobljavanja njihovih radnih i obiteljskih obveza.

2. U svrhu stavka 1. ovoga članka izraz "diskriminacija" znači diskriminaciju u zaposlenju i zanimanju definiranu člancima 1. i 5. Konvencije o diskriminaciji u zaposlenju i zanimanju iz 1958.

Članak 4.

Radi postizanja stvarne jednakosti mogućnosti i tretmana radnika i radnica, moraju se poduzet sve mjere u skladu s nacionalnim uvjetima i mogućnostima

kako bi se radnicima s obiteljskim obvezama omogućilo ostvarenje njihovog prava na slobodan izbor zaposlenja; i

kako bi se vodilo računa o njihovim potrebama u odnosu na uvjete rada i zapošljavanja i u odnosu na socijalnu sigurnost.

Članak 5.

Moraju se nadalje poduzimat sve mjere u skladu s nacionalnim uvjetima i mogućnostima

kako bi se vodilo računa o potrebama radnika s obiteljskim obvezama na području društvenog planiranja; i

kako bi se razvile i unaprijedile društvene službe, javne ili privatne, kao što su službe i ustanove za brigu o djeci i obitelji.

Članak 6.

Nadležne vlasti i tijela u svakoj zemlji moraju poduzeti odgovarajuće mjere za promicanje informiranja i obrazovanja koje bi omogućilo u javnosti šire poimanje načela jednakosti mogućnosti i tretmana radnika i radnica, te problema radnika s obiteljskim obvezama, kao i stvaranje takovog javnog mijenja koje bi pridonijelo rješavanju tih problema.

Članak 7.

Moraju se poduzeti sve mjere u skladu s nacionalnim uvjetima i mogućnostima, uključujući mjere na području profesionalne orijentacije i izobrazbe, kojima bi se omogućilo radnicima s obiteljskim obvezama da postanu i ostanu sastavni dio radne snage, te da ponovno postanu dio radne snage nakon odsutnosti uzrokovane tim obvezama.

Članak 8.

Obiteljske obveze ne smiju, kao takve, predstavljati opravdani razlog za prestanak radnog odnosa.

Članak 9.

Odredbe ove Konvencije se mogu primjenjivati kroz zakone i druge propise, kolektivne ugovore, pravilnike o radu, arbitražne i sudske odluke ili kombinacijom ovih načina, ili na bilo koji drugi prikladan način u skladu s nacionalnom praksom i vodeći računa o nacionalnim uvjetima.

Članak 10.

1. Odredbe ove Konvencije se mogu primjenjivati postepeno ako je to nužno, uzimajući u obzir nacionalne prilike: uz uvjet da se odabrane mjere provedbe moraju primijeniti u svakom slučaju na sve radnike obuhvaćene člankom 1., stavkom 1.

2. Svaka članica koja ratificira ovu Konvenciju mora naznačiti u svom prvom izvješću o primjeni Konvencije koje se podnosi na temelju članka 22. Statuta Međunarodne organizacije rada namjerava li i kako iskoristiti mogućnost iz stavka 1. ovog članka, i u naknadnim izvješćima navesti u kojem se opsegu primjenjivala ili u kojem se opsegu predlaže primjena Konvencije u tom pogledu.

Članak 11.

Organizacije poslodavaca i radnika imaju pravo sudjelovati, na način primjeren nacionalnim uvjetima i praksi, u izradi i provedbi mjera namjenjenih provođenju odredaba ove Konvencije.

Članak 12.

Formalne ratifikacije ove Konvencije priopćavaju se glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada radi registracije.

Članak 13.

1. Ova Konvencija obvezuje samo one članice Međunarodne organizacije rada čije su ratifikacije registrirane kod glavnog ravnatelja.
2. Ona stupa na snagu dvanaest mjeseci od datuma kada su kod glavnog ravnatelja registrirane ratifikacije dviju članica.
3. Nakon toga, ova Konvencija stupa na snagu u odnosu na svaku članicu dvanaest mjeseci nakon datuma registracije njene ratifikacije.

Članak 14.

1. Članica koja je ratificirala ovu Konvenciju može je otkazati nakon proteka razdoblja od deset godina od datuma kada je Konvencija stupila na snagu, aktom kojeg dostavlja glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada radi registracije. Otkaz počinje djelovati godinu dana nakon datuma kada je registriran.
2. Svaka članica koja je ratificirala ovu Konvenciju, i koja u roku od godine dana nakon proteka razdoblja od deset godina iz prethodnog stavka ne otkáže Konvenciju prema odredbi ovoga članka, bit će obvezana za još jedno razdoblje od deset godina i može otkazati Konvenciju po proteku svakog novog razdoblja od deset godina prema uvjetima predviđenim u ovome članku.

Članak 15.

1. Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada notificira svim članicama Međunarodne organizacije rada registraciju svih ratifikacija ili otkaza što su mu priopćile članice Organizacije.
2. Notificirajući članicama Organizacije registraciju posljednje dostavljene mu ratifikacije koja je potrebna da ova Konvencija stupa na snagu, glavni ravnatelj će upozoriti članice Organizacije na dan kada Konvencija stupa na snagu.

Članak 16.

Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada priopćuje glavnom tajniku Ujedinjenih naroda radi registracije u skladu sa člankom 102. Povelje Ujedinjenih naroda potpune podatke o svim ratifikacijama i aktima o otkazivanju što ih je registrirao u skladu s odredbama prethodnih članaka.

Članak 17.

Kada to bude smatralo potrebnim, Upravno vijeće Međunarodnog ureda rada podnijet će Općoj konferenciji izvješće o primjeni ove Konvencije i razmotrit će potrebu uvrštavanja pitanja njene potpune ili djelomične revizije na dnevni red Konferencije.

Članak 18.

1. Ako Konferencija usvoji novu konvenciju koja bi ovu Konvenciju revidirala u cijelosti ili djelomično, tada, ukoliko se novom konvencijom ne odredi drukčije:

ratifikacija nove revidirajuće konvencije od strane članice *ipso iure* znači otkazivanje ove Konvencije bez obzira na odredbu članka 14., ako, i kada nova revidirajuća konvencija stupi na snagu;

od datuma kada nova revidirajuća konvencija stupi na snagu ova Konvencija prestaje biti otvorena za ratifikaciju članicama.

2. Ova Konvencija u svakom slučaju ostaje na snazi u sadašnjem obliku i sadržaju za one članice koje su je ratificirale, a koje nisu ratificirale novu revidirajuću konvenciju.

Članak 19.

Engleski i francuski tekst ove Konvencije jednako su vjerodostojni.

Klasa:
Urbroj:
Zagreb, 10. veljače 2000.

910-01/99-01/177
524-02/3-00-53

Ministar rada i socijalne skrbi
Davorko Vidović, v. r.